

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-152/19 P

Deutsche Telekom AG
proti
Európskej komisii
a
Slovanet, a.s.

Rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) z 25. marca 2021

„Odvolanie – Hospodárska súťaž – Článok 102 ZFEÚ – Zneužitie dominantného postavenia – Slovenský trh služieb vysokorýchlostného prístupu k internetu – Povinnosť prístupu k účastníckej prípojke pre operátorov s významným vplyvom stanovená regulačným rámcom – Podmienky neviazaného prístupu iných operátorov k účastníckej prípojke stanovené historickým operátorom – Nevyhnutnosť prístupu – Pripísateľnosť správania dcérskej spoločnosti materskej spoločnosti – Právo na obhajobu“

1. *Dominantné postavenie – Zneužitie – Odmietnutie podniku v dominantnom postavení poskytnúť prístup inému podniku k produktu alebo službe nevyhnutným na výkon jeho činnosti – Prístup tretích podnikov k účastníckej prípojke historického operátora na trhu vysokorýchlostných telekomunikačných služieb – Stanovenie nespravodlivých podmienok prístupu vyplývajúceho z implicitného zamietnutia prístupu – Posúdenie zneužívajúceho charakteru – Povinnosť Komisie preukázať nevyhnutnosť prístupu k účastníckej prípojke pre vstup konkurenčných operátorov na trh – Neexistencia (Článok 102 ZFEÚ; Dohoda o EHP, článok 54)*

(pozri body 40 – 60)

2. *Hospodárska súťaž – Pravidlá Únie – Porušenia – Pripísanie – Materská spoločnosť a dcérske spoločnosti – Hospodárska jednotka – Kritériá posúdenia – Uplatňovanie rozhodujúceho vplyvu na správanie dcérskej spoločnosti, ktoré možno vyvodiť zo súboru nepriamych dôkazov týkajúcich sa hospodárskych, organizačných a právnych väzieb s jej materskou spoločnosťou – Okolnosti umožňujúce preukázať existenciu rozhodujúceho vplyvu – Prítomnosť vedúcich zamestnancov v predstavenstve dcérskej spoločnosti – Poskytnutie spolupracovníkov dcérskej spoločnosti – Pravidelné prijímanie informácií o obchodnej stratégii dcérskej spoločnosti (Článok 102 ZFEÚ; Dohoda o EHP, článok 54)*

(pozri body 72 – 87, 94 – 97)

3. *Hospodárska súťaž – Správne konanie – Oznámenie o výhradách – Povinný obsah – Rešpektovanie práva na obhajobu – Nové skutočnosti, o ktorých sa dotknutá osoba dozvedela vo veľmi pokročilom štádiu konania – Poskytnutie krátkej lehoty na predloženie pripomienok – Prípustnosť*
(Charta základných práv Európskej únie, článok 41 ods. 2; nariadenie Rady 1/2003, článok 27 ods. 1)

(pozri body 105, 106)

Zhrnutie

Súdny dvor zamietol odvolania, ktoré podali Slovak Telekom a Deutsche Telekom proti rozsudkom Všeobecného súdu týkajúcim sa protisúťažných praktík na slovenskom telekomunikačnom trhu. Pokuta vo výške 38 061 963 eur, ktorá bola uložená spoločne a nerozdielne týmto dvom spoločnosťami, ako aj pokuta vo výške 19 030 981 eur uložená len spoločnosti Deutsche Telekom, ostávajú bezo zmeny

Slovak Telekom, a.s. ako historický telekomunikačný operátor na Slovensku poskytuje prostredníctvom svojich pevných medených a optických sietí vysokorýchlostné služby. Siete ST tiež zahŕňajú „účastnícku prípojku“, to znamená fyzické vedenia, ktoré prepájajú telefónnu zásuvku účastníka s hlavným rozvádzačom v pevnej telefónnej sieti.

Po analýze svojho vnútroštátneho trhu prijal slovenský národný regulačný úrad v oblasti telekomunikácií 8. marca 2005 rozhodnutie, ktorým označil ST za operátora s významným vplyvom na veľkoobchodnom trhu neviazaného prístupu k účastníckej prípojke. V dôsledku toho bola ST povinná podľa regulačného rámca Únie¹ poskytnúť alternatívnym operátorom prístup k účastníckej prípojke, ktorú vlastní, a umožniť tak novým účastníkom využívať túto infraštruktúru na účely poskytovania vlastných služieb koncovým užívateľom.

Komisia prijala 15. októbra 2014 rozhodnutie sankcionujúce ST, ako aj jej materskú spoločnosť Deutsche Telekom AG (DT) za zneužitie svojho dominantného postavenia na slovenskom trhu s vysokorýchlostnými internetovými službami obmedzením prístupu alternatívnych operátorov k svojej účastníckej prípojke v období od rokov 2005 až 2010 (ďalej len „sporné rozhodnutie“). Komisia konkrétne vytýkala spoločnostiam ST, ako aj DT porušenie článku 102 ZFEÚ, a to stanovením nespravodlivých podmienok v referenčnej ponuke pre neviazaný prístup k svojej účastníckej prípojke, a uplatňovaním neprimeraných cien, ktoré rovnako efektívnemu operátorovi neumožňovali reprodukovať ponuku maloobchodných služieb spoločnosti ST bez toho, aby mu vznikla strata. Z tohto dôvodu Komisia uložila pokutu vo výške 38 838 000 eur spoločnostiam ST a DT spoločne a nerozdielne, ako aj pokutu vo výške 31 070 000 eur samostatne spoločnosti DT.

Rozsudkami z 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisia² a Slovak Telekom/Komisia³, Všeobecný súd Európskej únie čiastočne zrušil sporné rozhodnutie, pričom stanovil výšku pokuty uloženej spoločne a nerozdielne spoločnostiam ST a DT na 38 061 963 eur a výšku pokuty uloženej iba poslednej uvedenej na 19 030 981 eur.

¹ Ide osobitne o nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 2887/2000 z 18. decembra 2000 o neviazanom prístupe k účastníckej prípojke (Ú. v. ES L 336, 2000, s. 4; Mim. vyd. 13/026, s. 83) a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 2002, s. 33).

² T-827/14, EU:T:2018:930.

³ T-851/14, EU:T:2018:929.

Súdny dvor zamietol odvolania podané spoločnosťami ST a DT, pričom v tejto súvislosti spresnil rozsah rozsudku Bronner⁴, pokiaľ ide o kvalifikáciu odmietnutia prístupu k infraštruktúre vo vlastníctve dominantného podniku ako zneužitia v zmysle článku 102 ZFEÚ. V tomto rozsudku Súdny dvor stanovil zvýšený prah pre konštatovanie, že postup dominantného podniku spočívajúci v odmietnutí sprístupniť svoju infraštruktúru konkurenčným podnikom, predstavuje zneužitie.

Posúdenie Súdnym dvorom

Súdny dvor na úvod zdôrazňuje, že každý podnik, hoci aj s dominantným postavením, môže v zásade slobodne odmietnuť uzavrieť zmluvu a využívať infraštruktúru, ktorú vyvinul pre svoje vlastné potreby. Ak sa teda takémuto podniku uloží povinnosť uzavrieť zmluvu s konkurenčným podnikom o poskytnutí prístupu k jeho vlastnej infraštruktúre z dôvodu, že dominantný podnik zneužil svoje postavenie, keď predtým uzavretie zmluvy odmietol, osobitne to zasiahne do jeho zmluvnej slobody a práva vlastníť majetok. Preto ak dominantný podnik odmietne poskytnúť prístup k svojej infraštruktúre, rozhodnutie uložiť mu povinnosť poskytnúť prístup svojim konkurentom možno odôvodniť z hľadiska politiky hospodárskej súťaže len vtedy, ak má tento dominantný podnik skutočne obmedzujúci vplyv na dotknutom trhu.

Súdny dvor ďalej spresňuje, že uplatnenie podmienok, ktoré stanovil v rozsudku Bronner, a to osobitne pokiaľ ide o tretiu z týchto podmienok, umožňuje určiť, či dominantný podnik disponuje vďaka svojej infraštruktúre takýmto obmedzujúcim vplyvom. Podľa tohto rozsudku dominantný podnik môže byť nútený umožniť konkurentovi prístup k infraštruktúre, ktorú vyvinul pre potreby svojej vlastnej činnosti, len vtedy, ak po prvé odmietnutie tohto prístupu by bolo spôsobilé vylúčiť akúkoľvek konkurenciu zo strany konkurenčného podniku, ktorý žiada o prístup, po druhé toto odmietnutie nemôže byť objektívne odôvodnené, a po tretie ak je takýto prístup nevyhnutný pre činnosť takéhoto konkurenčného podniku, teda ak za túto infraštruktúru neexistuje žiadna skutočná alebo potenciálna náhrada.

Na druhej strane, ak dominantný podnik poskytne prístup k svojej infraštruktúre, ale tento prístup podriadi nespravodlivým podmienkam, podmienky stanovené Súdnym dvorom v rozsudku Bronner sa neuplatnia. Hoci totiž takéto správanie môže predstavovať zneužitie, keďže je spôsobilé vyvolať na dotknutých trhoch protisúťažné účinky, nemožno ho považovať za analogické s odmietnutím dominantného podniku poskytnúť prístup k svojej infraštruktúre, keďže príslušné orgány pre hospodársku súťaž už nemôžu nútiť tento podnik, aby poskytol prístup k svojej infraštruktúre, pretože tento prístup už bol poskytnutý. Opatrenia, ktoré bude potrebné prijať v takomto kontexte, budú teda menej zasahujúce do zmluvnej slobody dominantného podniku a do jeho vlastníckeho práva v porovnaní s tým, ak by bol donútený poskytnúť prístup k svojej infraštruktúre, ktorú vyhradil pre potreby svojej vlastnej činnosti.

Vzhľadom na regulačný rámec Únie, ktorý ukladá spoločnosti ST povinnosť poskytnúť konkurenčným podnikom prístup k svojej účastníckej prípojke, Súdny dvor pripomína, že tento slovenský telekomunikačný operátor nemohol odmietnuť a ani v skutočnosti neodmietol poskytnúť k nej prístup. Naopak, ST stanovila podmienky takéhoto prístupu vytýkané v napadnutom rozhodnutí uplatnením svojej rozhodovacej nezávislosti. Keďže však tieto podmienky nepredstavovali odmietnutie prístupu porovnateľné s tým, o aké išlo v rozsudku Bronner, podmienky stanovené Súdnym dvorom pri tejto príležitosti sa v prejednávanej veci

⁴ Rozsudok Súdneho dvora z 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569).

neuplatnia. Na rozdiel od toho, čo tvrdili ST a DT, teda Komisia nebola povinná na to, aby mohla vytýkané podmienky prístupu kvalifikovať ako zneužitie dominantného postavenia, preukázať, že prístup k účastníckej prípojke ST bol nevyhnutný pre vstup konkurenčných operátorov na trh.

Keďže aj ďalšie odvolacie dôvody spoločností ST a DT, ktoré sa okrem iného týkali posúdenia cenovej praxe spoločnosti ST, ktorá viedla k cenovému stáčaniu, a pripísateľnosti porušenia spoločnosti DT ako materskej spoločnosti, boli zamietnuté, Súdny dvor zamietol odvolania v celom rozsahu.